

Potentilla atosanguinea

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Potentilla* is afgeleid van het Latijnse woord *potens*, wat "krachtig" of "mchtig" betekent, met de verkleinende uitgang *-illa*. De naam 'krachtige kleine' of 'kleine sterke' verwijst naar de vermeende geneeskrachtige eigenschappen van sommige soorten binnen dit geslacht. De soortnaam *atosanguinea* is samengesteld uit de Latijnse woorden *ater* (zwart of donker) en *sanguineus* (bloedrood), wat letterlijk "donkerbloedrood" betekent, en direct verwijst naar de kenmerkende, diepe bloemkleur van deze plant. De Nederlandse naam is Donkerrode Ganzerik.

Taxonomie

- *Rijk*: Plantae
- *Klasse*: Eudicots
- *Orde*: Rosales
- *Familie*: Rosaceae
- *Geslacht*: *Potentilla*
- *Soort*: *atrosanguinea*

Synoniemen

Een belangrijk synoniem, dat de nauwe relatie met een andere soort aangeeft, is *Potentilla argrophylla* var. *atrosanguinea*. De botanische classificatie is soms veranderd, waardoor oudere literatuur deze naam kan vermelden.

Variëteiten en Cultivars

Potentilla atrosanguinea is op zichzelf een opvallende soort en de basis voor vele populaire hybriden en cultivars. Deze worden door kwekers vaak op de markt gebracht onder de soortnaam *P. atrosanguinea* of als hybride. De oorspronkelijke soort heeft dieprode bloemen met een donker centrum. Veel cultivars zijn het resultaat van kruisingen met andere *Potentilla* soorten (*P. nepalensis* is een veelgebruikte partner) om het kleurenspectrum uit te breiden en de bloei te verbeteren:

- *Potentilla atrosanguinea* 'Flamenco': Een cultivar met grote, enkele bloemen in een schitterend *dieprood* tot *scharlakenrood*, vaak met een donkerdere vlek in het midden.
- *Potentilla* 'Gibson's Scarlet': Wordt vaak onder deze soort geplaatst en is een zeer populaire en klassieke selectie. Hij bloeit met *helder scharlakenrode* tot *karmijnrode* bloemen die langdurig verschijnen.
- *Potentilla* 'William Rollison': Een oudere, bekende cultivar die een unieke, tweekleurige bloem heeft, variërend van *oranjegeel* tot *oranjerood*.
- *Potentilla* 'Yellow Queen': Een voorbeeld van een selectie die afwijkt van de oorspronkelijke bloedrode kleur, met grote, stralende *gele* bloemen.
- *Potentilla atrosanguinea* 'Arabesque': Gekweekt om meer dubbele, *rode* bloemen te produceren dan de enkele bloemvorm van de soort.

Familie

Deze vaste plant behoort tot de familie *Rosaceae*, de Rozenfamilie. Dit is een grote en economisch belangrijke plantenfamilie waartoe ook veel fruitbomen (*Malus*, *Prunus*) en rozen (*Rosa*) behoren.

Hoogte

De volwassen hoogte van *Potentilla atrosanguinea* is doorgaans *40 tot 60 centimeter*. De plant vormt een pol van blad met daarbovenop de bloemstelen, waardoor de totale hoogte tot ongeveer 75 centimeter kan reiken in optimale omstandigheden.

Bloemkleur

De soort heeft de kenmerkende *diep donkerrode* tot *robijnrode* bloemkleur, waaraan hij zijn naam dankt. De bloemen zijn enkelvoudig, vijftallig en lijken op kleine, platte roosjes. Ze zijn vaak versierd met een contrasterend *donker centrum* of zwarte vlek, wat het fluweelachtige uiterlijk versterkt.

Bladkleur

Het blad van de Donkerrode Ganzerik is opvallend en aantrekkelijk. Het is driedelig (palmaat) met getande randen, vergelijkbaar met dat van een aardbei. De kleur is *grijsgroen* tot *middengroen*, en het blad is bedekt met fijne, zijdeachtige haartjes, waardoor het een zachte, enigszins *zilverachtige* glans krijgt. Het loof blijft vaak goed onder warme omstandigheden.

Bloeiperiode

De bloeiperiode is lang en valt in de *zomermaanden*, van *juni tot augustus*. Door uitgebloeide bloemstelen af te knippen (*deadheading*), kan een langere en soms herhaalde bloei worden gestimuleerd.

Standplaats

De plant prefereert een standplaats in de *volle zon* om rijk te bloeien. Hij verdraagt ook lichte halfschaduw, maar een teveel aan schaduw kan ten koste gaan van de bloei. De grond moet *goed doorlatend* zijn en kan neutraal tot kalkrijk zijn. Eenmaal gevestigd, is de plant vrij *droogtetolerant*, maar hij presteert het beste in matig vochtige grond.

Herkomst

Potentilla atrosanguinea is inheems in de bergachtige regio's van de *Himalaya*, waaronder delen van *India* en *Nepal*, waar hij groeit op de lagere tot middelhoge berghellingen.

Soort gewas

Het is een *kruidachtige vaste plant* (perenniaal) die polvormend groeit. De plant is bladverliezend.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en effectieve manier om deze vaste plant te vermeerderen en te verjongen is door *deling van de pol* in het vroege voorjaar of in de herfst. Daarnaast kan vermeerdering plaatsvinden door *zaaien*, hoewel cultivars dan mogelijk niet soortecht terugkomen.

Klimaatzone (USDA-zones)

De Donkerrode Ganzerik is een winterharde plant, geschikt voor USDA-zones 5 tot 7. Dit betekent dat hij temperaturen tussen ongeveer -28.8°C en -12.2°C kan verdragen, mits de drainage in de winter goed is.

Insecten

De bloemen van *Potentilla atrosanguinea* zijn zeer aantrekkelijk voor diverse bestuivende insecten. Ze bieden nectar en stuifmeel en zijn een goede bron van voedsel voor met name *bijen* en *vlinders*. De plant staat bekend als over het algemeen *weinig vatbaar* voor ernstige insectenplagen.

Bronvermelding

<https://www.gardenia.net/plant/potentilla-atrosanguinea>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=286534>

<https://www.rhs.org.uk/plants/13558/potentilla-atrosanguinea/details>

<https://en.wiktionary.org/wiki/Potentilla>

https://species.wikimedia.org/wiki/Potentilla_atrosanguinea

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Potentilla</i> (kleine sterke, medicijn), <i>atrosanguinea</i> (donker bloedrood)
Taxonomie	Rijk: Plantae, Klasse: Eudicots, Orde: Rosales, Familie: Rosaceae, Geslacht: <i>Potentilla</i> , Soort: <i>atrosanguinea</i>
Synoniemen	<i>Potentilla argrophylla</i> var. <i>atrosanguinea</i>
Variëteiten en Cultivars	'Flamenco' (dieprood), 'Gibson's Scarlet' (scharlakenrood), 'William Rollison' (oranjegeel/rood), 'Yellow Queen' (geel), 'Arabesque' (dubbel rood)
Familie	Rosaceae (Rozenfamilie)
Hoogte	40 tot 60 centimeter
Bloemkleur	Diep donkerrood tot robijnrood, met donker centrum
Bladkleur	Grijsgroen tot middengroen, zijdeachtige, zilverachtige glans
Bloeiperiode	Zomermaanden (juni tot augustus)
Standplaats	Volle zon; goed doorlatende, matig vochtige grond
Herkomst	Himalaya (India en Nepal), bergachtige regio's
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant, polvormend, bladverliezend
Vermeerderingswijze	Deling van de pol (meest gebruikelijk), zaaien
Klimaatzone (USDA-zones)	Zones 5 tot 7
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan; over het algemeen weinig vatbaar voor plagen